

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 12C/212/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113221372
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Heinrichová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4113221372.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v spore žalobcov: 1. E. H., nar. XX.XX.XXXX bytom R. XX, F., 2. Q. H., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX,F., 3. E. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX,F. 4. N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, F., 5. G. H., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, F., všetci zastúpení: Mgr. Ľudovít Paulovič, advokát, so sídlom M. Rázusa 19, Lučenec, proti žalovaným : 1. G. W., nar. X.X.XXXX, bytom L. XXX/XX, U., zast.: STOKLASA & STOKLASOVÁ, s.r.o., so sídlom Farská 25, Nitra, 2. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 525 441, so sídlom Štefanovičová 4, Bratislava, zastúpený : JUDr. Felix Neupauer, advokát, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, sudkyňou Mgr. Ivanou Heinrichovou, takto

rozhodol:

I. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 11.500 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

II. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 16.500 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

III. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 3. rade sumu 12.500 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

IV. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 4. rade sumu 11.500 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

V. Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 5. rade sumu 12.500 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia.

VI. Vo zvyšnej časti náhrady nemajetkovej ujmy súd žalobu zamieta.

VII. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou súdu dňa 25.6.2013 domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch pre každého z nich vo výške 16.500 eur, po pripustení zmeny petitu žaloby vo výške 35.000 eur pre žalobcov 1,2,5 a vo výške 25.000 eur pre žalobcov 2,3, čo odôvodnili tým, že tragická

dopravná nehoda, ktorá sa stala dňa 17.11.2012 ukončila život nebohého D. H. a navždy zmenila doterajší život pozostalých žalobcov. Žalovaná ako vodička motorového vozidla sa plne nevenovala jeho vedeniu, nesledovala situáciu v cestnej premávke a nedala prednosť motorovému vozidlu jazdiacemu po hlavnej ceste, došlo k vzájomnému stretu vozidiel, odrazené vozidlo zachytilo na chodníku D. H., ktorý zraneniam podľahol, aj G. H., ktorý tiež na utrpel zranenia. Smrťou D. H. prišli o svojho syna a brata, jeho náhla smrť ich šokovala, ochromila, nevedia sa s tým zmieriť. Vzťahy v rodine boli harmonické, po tragédii prežívajú traumy, smútok, citovú ujmu. Protiprávnym konaním žalovanej došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti, konkrétne do práva navrhovateľov na súkromie a rodinný život. Jedná sa o závažnú, neodčiniteľnú ujmu, ktorá ich bude sprevádzať po celý život. Pred začatím pojednávania súd uznesením č.k. 12C/212/2013-153 zo dňa 22.4.2014 pripustil, aby do konania na strane žalovanej v prvom rade pristúpil ako žalovaný v 2. rade spoločnosť KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 525 441, so sídlom Štefanovičová 4, Bratislava.

2.Okresný súd Nitra vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 12C/212/2013-236 zo dňa 27.4.2016 tak, že zaviazal žalovaného v 1. a žalovaného v 2. rade zaplatiť každému zo žalobcov sumu 16.500 eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia. Vo zvyšnej časti náhrady nemajetkovej ujmy súd žalobu zamietol, o trovách konania rozhodol tak, že o nich rozhodne samostatným uznesením. Proti uvedenému rozsudku podal žalovaný v 2. rade odvolanie a to v časti výrokov I. až V. Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 5Co/513/2016-289 zo dňa 18.10.2017 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní súd prvej inštancie zdôvodní pasívnu legitimitáciu na strane žalovaného v 2. rade, bližšie odôvodní svoje myšlienkové postupy v tom smere, prečo každému zo žalobcov priznal tú istú výšku nemajetkovej ujmy, nediferencujúc pritom vzťah medzi rodičom a nebohým synom, vzťah medzi súrodencom a nebohým bratom, intenzita, ktorého a tým aj výška do úvahy prichádzajúcej nemajetkovej ujmy sa odvíja od viacerých kritérií: vek súrodenca, to či súrodenec s nebohým žil v spoločnej domácnosti a či mal založenú vlastnú rodinu alebo nie a intenzita vzájomných stretnutí, vezme zreteľ na to, počas akej doby vlastne otec a nebohý syn nezdíeľali spoločnú domácnosť kvôli výkonu trestu odňatia slobody zo strany žalobcu v 1. rade, zohľadní správanie žalovanej v 1. rade po inkriminovanej dopravnej nehode, či takéto správanie malo alebo nemalo vplyv na výšku priznanej sumy pre každého zo žalobcov.

3.Právny zástupca žalobcov na pojednávaní uviedol, že žalobcovia trvajú v celom rozsahu na písomne podanej žalobe, stratili pri dopravnej nehode svoju najbližšiu osobu. Žalobcovia v 1.- 2. rade sú rodičmi nebohého D. H. a žalobcovia v 3. - 5. rade sú jeho bratia. Za dopravnú nehodu bola zodpovedná odsúdená žalovaná v trestnom konaní, tým je daný právny základ. Sú splnené zákonné podmienky pre plnenie nemajetkovej ujmy. Právny poriadok nepozná limity výšky nemajetkovej ujmy, jedná sa o súdržnú rodinu, žili v spoločnej domácnosti, o to viac tragická udalosť všetkých zasiahla, navrhovatelia túto výšku považujú za primeranú. Tragická udalosť najviac zasiahla rodičov, preto sú požadované sumy u nich vyššie. K zmene návrhu došlo na pokyn žalobcov z toho dôvodu, že ani po čase sa nevedia s touto tragickou udalosťou zmieriť a pôvodne uplatnená suma sa im zdala neprimeraná. Nesúhlasil s názorom žalovaného v 2. rade, čo sa týka jeho pasívnej vecnej legitimitácie, rozhodnutia, na ktoré poukazoval prekonané. Ak by žalovaný v 2. rade nemal byť v konaní pasívne vecne legitimovaný, popieralo by to zmysel a účel povinného zmluvného poistenia. Zákon č. 215/2006 Z.z., na ktorý poukazuje žalovaný v 2. rade nie je možné bez ďalšieho aplikovať na danú vec, ak by sa postupovalo podľa tohto zákona, tak všetkým žalobcom by bola priznaná suma spolu 17.600 eur, pričom súdy v obdobných veciach priznávajú vyššie sumy. V prípade zákona č. 215/2006 Z.z. odškodňuje poškodených štát. Čo sa týka vyplateného poistného plnenia, je pravou, že bolo vyplatené žalobcovi v 5. rade, ale v súvislosti s ujmu a so zraneniami, ktoré on utrpel. V tejto veci si žalobca uplatňuje nemajetkovú ujmu súvisiacu so stratou brata. Vodič G. H. nebol trestne stíhaný, nebolo mu kladené za vinu spoluzavinenie dopravnej nehody. Ďalej vo veci uviedol, že žalobca v 1. rade nezdíeľal spolu s nebohým synom spoločnú domácnosť, vo výkone trestu bol 3 roky pred nehodou, v tomto období nezdíeľal so synom spoločnú domácnosť. To však nemá vplyv na výšku nemajetkovej ujmy. Žalobca v 1. rade bol v očakávaní, že sa vráti domov z výkonu trestu a že bude môcť ďalej rozvíjať vzťahy so synom. Za to, čo spáchal, bol potrestaný v trestnom konaní. Čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy trval na doterajšej argumentácii.

4.Žalobca v 1. rade na pojednávaní uviedol, že keď sa stala dopravná nehoda, bol vo výkone trestu, akurát v ten deň išli za ním na návštevu synovia G. a D.. Od zamestnancov väznice sa dozvedel, že na návštevu neprídu, telefonoval manželke, tá mu povedala o havárii, bol hneď izolovaný, odvezený bol na psychiatriu, kde bol asi 1 týždeň, potom sa liečil asi 1 rok počas výkonu trestu, bral lieky na spánok,

na ukludnenie. Bol vo výkon trestu za lúpež na 4 roky, od r. 2010 do r. 2014. Bol prvýkrát a jedinýkrát súdne trestaný. Po prepustení z výkonu trestu liečený na psychiatrii nebol, prepustený bol za dobré správanie asi rok po dopravnej nehode. Vzťahy v rodine boli dobré, žili v jednej spoločnej domácnosti, potom čo ho zavreli sa to zmenilo. Rodina bývala na ubytovni, potom išli bývať do podnájmu na R. ulicu. G. ešte chodil do školy, ostatní synovia robili. Potom si syn zobral úver, kúpil byt, v ktorom bývajú teraz, všetci bývajú spolu. Keď sa vrátil z výkonu trestu nemal prácu, bolo to ťažké obdobie, stále mal to čo sa stalo pred očami. Keď si prácu našiel, je to už trochu lepšie. Všetci chodia do práce, o nehode, o tom čo sa stalo moc doma nedebatujú, nerozoberajú to stále dokola. Chodia na cintorín. Počas výkonu trestu bol s D. v kontakte, každý mesiac mal návštevu, navštevovala ho celá rodina, striedalo sa to, raz prišli dvaja synovia a druhýkrát žena so synom. Po návrate z výkonu trestu hneď nejaké zmeny v ich správaní nezistil, až po čase si všimol, že sú nesvoji, nervózni, hlavne u G. si všimol jeho nervozitu, všetko hádže, po nehode je to katastrofa, ostatní sú tiež nervózni, uzavretí. Každý je zavretý vo svojej izbe, predtým to tak nebolo. Chodili spolu na návštevy, na večeru, teraz povedia že nejdú. D. bol vo výkone trestu, jedenkrát. Žalovanú sumu stanovil na základe toho, že má kamarátov právnikov, dozvedel sa, že môže dosiahnuť takéto veci. Tá suma, ktorú pôvodne uviedli v návrhu mu bolo povedané, že je malá, že môžu dostať viac, potom išiel na internet, preto zvýšili žalovanú sumu, myslí si že, mu to patrí, pretože mu syn chýba. G. kontaktoval syn žalovanej, chcel sa ospravedlniť, ale on to neprijal, finančne odškodňoval niektorého člena z rodiny, bolo to 1.000 eur.

5. Žalobkyňa v 2. rade na pojednávaní uviedla, že to prežíva stále, nemôže sa s tým zmieriť, ani sa s tým nikdy nezmieri. Bola v robote, keď G. volal, že ich zrazilo auto, na miesto nehody prišla, v sanitke jej dali upokojujúce lieky. Za D. ju nechceli pustiť, videla že je zle, že ho oživovali. Nedá sa opísať a povedať ako to celé prežila. Myslí si, že ju držali deti, musela byť silnejšia ako boli oni. Sama sa čuduje ako to celé zvládla. Odbornú pomoc nevyhľadala, bola na všetko sama so synmi, pretože manžel bol vo výkone trestu. V čase dopravnej nehody G. chodil ešte do školy. E. a D. chodili do práce. N. sa v tom čase odsťahoval k svojej priateľke, mal s ňou dieťa. Ich život bol taký, že chodili do roboty, potom sa išlo na nákup, robila sa večera, deti jej pomáhali. V tom čase bývali na R. ulici, po nehode sa to v tom byte nedalo vydržať. D. videla všade. Hovorila synom, že si musia nájsť iný byt, že sa tam nedá bývať. Nechcela robiť ani Vianoce. Prehovoril ju N., ktorý mal dieťa a kvôli nemu sme to urobili. Po Novom roku sa z R. odsťahovali. Syn E. si bral úver. V novom byte to už bolo trochu lepšie, tie vidiny neboli také ako na R. ulici. Každý z nich to prežíval sám vo vnútri, nedával to navonok najavo. Nedá sa na to zabudnúť. Vzťahy mali bratia dobré, pomáhali si. E. a D. chodili spolu do roboty, hrávali spolu futbal, stolný tenis. Vzťah medzi D. a otcom bol dobrý, všetci synovia mali k otcovi dobrý vzťah, aj keď bol vo výkone trestu, nezanevrel na neho, nedá sa povedať, že by mu niečo vyčítali.

6. Žalobca v 3. rade na pojednávaní uviedol, že od D. bol o 10 mesiacov starší. Dopravná nehoda sa stala v sobotu, mali ísť za otcom na návštevu, chodili každý mesiac, striedali sa podľa toho kto kedy mohol. Vtedy to vyšlo na G. s D.. Na mieste nehody videl D. ako tam leží, G. bol v sanitke. Bol s D. najviac, spolu pracovali v Bratislave, bol jeho najstarší brat, jeho vzor. D. chodil o ročník nižšie, stále boli spolu počas školských rokov. Mýlili si ich, že sú dvojčičky. Aj voľný čas, víkendy trávili spolu aj s kamarátmi a vlastne všetci bratia spolu. Buď si išli niekam sadnúť. D. rád chodil na ryby alebo hrával stolný tenis. Po nehode sa z toho nemohol spamätať, neveril tomu. Stále sa s tým nevie zmieriť, že odišiel, neustále chodí na to miesto kde sa stala nehoda. S nikým o tom nekomunikuje.

7. Žalobca v 4. rade na pojednávaní uviedol, že deň dopravnej nehody bola sobota, nechcel ísť na miesto nehody, išli do nemocnice. Tam už bola mama a brat E., vedel, že G. je v nemocnici a že D. zomrel. Medzi nimi bol vekový rozdiel 4 roky. Býval s rodičmi a bratmi na ubytovni asi 2 roky. Niekedy v r. 2008-2009 sa odsťahoval o ulicu ďalej k priateľke. Stále bol s bratmi v kontakte. Bol zamestnaný, takže cez týždeň nebolo toľko času stretávať sa, ale stretávali sa cez víkendy, buď si volali alebo napísali, alebo sa skontaktovali cez facebook, nielen s bratmi ale aj s kamarátmi. Išli si niekam sadnúť, alebo hrávali stolný tenis na R. ulici, kde bola taká miestnosť, sused keď videl koľko ich tam je, tak im ponúkol väčšiu miestnosť, kde si spravili posilňovňu a chodili tam cvičiť, chodili spolu na diskotéky a hocikde. Po nehode to bolo ťažké. Bol tri mesiace práceneschopný, neliečil sa, držala ho priateľka a dieťa, ktoré sa narodilo v r. 2010. Znášal to veľmi ťažko. Trochu sa to zlepšuje, ale spomienky sú stále, aj keď je vonku s kamarátmi a pýtajú sa ho na to, tak nechce o tom hovoriť, hocikedy si na to zaspomína.

8. Žalobca v 5. rade na pojednávaní uviedol, že to bolo ťažké, bol osobne pri dopravnej nehode. Za otcom chodievali pravidelne, vždy chodili na taxíku, nikdy nešli peši. V ten deň D. chcel ísť peši, rozmýšľal kadiaľ

to bude najbližšie, povedal že pozná skratku, určil trasu, chcel ísť cez R. ulicu. Tam sa stala nehoda. Má to stále pred očami a myslí si, že to stále pred očami aj bude mať, že D. bol prvý pri ceste, keby on bol prvý, tak by tu teraz nebol, bol by tu jeho brat. Sám sebe dáva za vinu, že prečo sa dal prehovoriť, prečo nešli na taxíku, vyčíta si to že sa dal prehovoriť. Vzťahy medzi nimi boli dobré, nehádali sa. D. mu vždy pomáhal. Mama nemala peňazí nazvyš, požičal mu peniaze, keď potreboval veci do školy alebo na výlet. Chýba mu stále. Nikdy sa nehádali, aj keď sa pohádali nebolo to vážne, vždy si to vysvetlili. Pomáhal aj doma, s nákupmi, finančne. Chodieval na nákupy, pracoval na stavbe. Keď mal prázdniny tak mu našiel na dva mesiace na stavbe brigádu, takže spolu chodili do práce a po práci domov, alebo išli spolu na pivo, alebo na pizzu do mesta. Nechodieval von s bratmi až tak často ako sa oni vyjadrovali, chodieval s D. cvičiť. Mali každý z nich priateľku, niekedy von chodievali aj spolu.

9.Právny zástupca žalovanej v 1. rade na pojednávaní trval na písomnom stanovisku k veci, s podanou žalobou nesúhlasí z dôvodov, že nie je správne stanovený okruh žalovaných a nesúhlasí s uplatňovanou výškou nemajetkovej ujmy. Bola uznaná vinnou, avšak v rámci vyšetrovania boli produkované dôkazy, že k dopravnej nehode došlo tak, že vošla do križovatky, nedala prednosť v jazde, po hlavnej ceste išlo vozidlo Octavia, ktoré vlastne spôsobilo ujmu. Toto vozidlo prekročilo rýchlosť v obci, kde je povolená rýchlosť 50km/h a išlo rýchlosťou 67-75 km/h. Ak by vodič Octavie p. H. dodržal rýchlosť, nedostal by sa odrazom na miesto, kde stáli bratia H.. Žalovaná by mala byť aj ďalšia osoba a to G. H., ktorý bol účastníkom dopravnej nehody, prekročil rýchlosť, spôsobil uvedené následky. Čo sa týka výšky žalovanej sumy, žalobcovia nevysvetlili, neodôvodnili výšku uplatnenej ujmy. Je pravdou, že v právnom poriadku výška ujmy nie je upravená. Súd bude rozhodovať na základe úvahy a rozhodnutia súdov v obdobných veciach sa pohybujú v nižších sumách. Zvýšenie žalovanej sumy považuje za neadekvátne. Po dopravnej nehode bola žalovaná v zlom stave, liečila sa, psychicky sa zrútila, dodnes sa lieči a jej situácia je komplikovaná, nevie sa zmieriť s tým, že zapríčinila to, že niekoho zabila. Preto posielala syna a poskytla odškodnenie náklady súvisiace s pohrebom sumu 1.000 eur. Žalovaný v 2. rade je v konaní pasívne legitimovaný, výška nemajetkovej ujmy v krajinách, kde je paušálne určená, sa pohybuje v rozmedzí od 12.500 - 20.000 eur, týka sa to krajín Európy. České súdy rozlišujú výšku nemajetkovej ujmy s poukazom na príbuzenský pomer, či sa jedná o manželku alebo súrodencov. Výška nemajetkovej ujmy, ktorú požadujú žalobcovia v rozšírenom návrhu, nezodpovedá miere, ktorá by im mala byť priznaná. Ak Slovenská republika považovala za potrebné upraviť výšku nemajetkovej ujmy v prípade úmyselných trestných činov, tak výška nemajetkovej ujmy v nedbanlivostných trestných činoch by nemala byť vyššia ako v prípade úmyselných trestných činov. Ak by súd konštatoval iný rozsah zavinenia u žalovanej v 1. rade, zmenilo by to aj rozsah náhrady škody, teda škoda by sa mohla deliť. Ďalej uviedol, že otázna je výška náhrady nemajetkovej ujmy. S poukazom na to, že súd by mal zohľadniť správanie sa žalovanej v 1. rade po dopravnej nehode, uviedol, že žalovaná v 1. rade sa bezprostredne po dopravnej nehode zrútila, bola v starostlivosti lekárov, hneď ako to bolo možné, poslala svojho syna za poškodeným, ktorý bol ešte v nemocnici. Syn žalovanej ho v nemocnici navštívil, dohodol sa, že vyplatia určitú sumu, aby mohli pozostalí aspoň čiastočne pokryť náklady na pohreb. Žalobkyňa v 2. rade vo svojej výpovedi potvrdila, že žalobca v 4. rade priniesol 1.000 eur, bola to suma, z ktorej hradili náklady na pohreb a bola vyplatená žalovanou v 1. rade. Žalovaná v 1. rade oľutovala svoj čin, vyplýva to z jej výpovede zo dňa 25.1.2013, keď pred vyšetrovateľom uviedla, že jej je ľúto čo sa stalo. K otázke výšky náhrady nemajetkovej ujmy poukazyval na rozhodnutie ÚS ČR TZ3/2016, ktoré hovorí o tom, čím sa má súd zaoberať, jedným z kritérií je aj to, ako sa žalovaná správala po dopravnej nehode. Čo sa týka rozhodovania súdov ten trend je taký, že sa má viac rozlišovať kto z pozostalých príbuzných v akej intenzite ujmu pociťoval.

10.Žalovaná v 1. rade na pojednávaní uviedla, že išla za synom do Hrnčiaroviec nad Parnou. Vošla som do križovatky, nevie ako sa to mohlo stať, nechápe to, nebola tam značka STOP. Má napísaný list, ale nevie komunikovať, nikam nechodí, bojí sa.

11.Zástupkyňa žalovaného v 2. na pojednávaní poukazyvala na písomné vyjadrenie k veci zo dňa 19.12.2014. Tvrdila, že žalovaný nie je v konaní pasívne legitimovaný, nehoda bola spôsobená dvomi motorovými vozidlami. Výšku nemajetkovej ujmy považuje za neprimeranú. Právny zástupca žalovaného v 2. rade následne uviedol, že trvá na doterajších ústnych aj písomných prednesov, aj čo sa týka otázky pasívnej legitimácie žalovaného v 2. rade, čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy stotožňuje sa s argumentáciou právneho zástupcu žalovanej v 1. rade. Je potrebné zaoberať sa tým, či žalobcovia spolu žili v spoločnej domácnosti, alebo mali vlastnú rodinu, poukázal na výpoveď žalobcu v 4. rade, ktorý uviedol, že sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval k svojej priateľke. Poukazyval na rozsudok OS

Prešov sp.zn 11C/80/2014 zo dňa 18.2.2015, v ktorom je uvádzaný odkaz na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kontrová, ktorej bola priznaná nemajetková ujma vo výške 25.000 eur, pričom sa jednalo o taký prípad, že boli usmrtené jej dve maloleté deti, došlo k úplnému rozvratu rodinného života, iné deti nemala.

12.Svedkyňa K. C. - sestra žalobkyne v 2. rade na pojednávaní uviedla, že rodina celú situáciu ťažko prežívala, je to výrazná strata, bol to dobrý chlapec, v tom čase živiteľ rodiny. Je hrozné, že sa to stalo zo zavinenia druhej osoby. Ako rodina spolu dobre vychádzali, boli 4 bratia, všade spolu chodili, aj do roboty. Navštevovala ich každý deň keď išla z práce, keď sa to stalo, bolo to ťažké, všetci plakali. Žalobkyňa v 2. rade bola 9 mesiacov práceneschopná, nechodila do roboty. Je to ťažké keď matka príde o syna. Všetkých to položilo, báli sa o žalobcu v 3. rade, že si niečo spraví, že sa mu niečo stane, že spácha samovraždu. Nedá sa to ani povedať, každý deň chodia na cintorín, každý víkend. Život človeka sa nedá nahradiť. Stále im chýba, po byte majú jeho fotky, je to tragédia v rodine. Vzťah D. s jeho otcom bol dobrý, rozumeli si. Keď sa to stalo, jeho otec nebol doma, ale na pohreb bol prepustený, aj on bol z toho na dne. Nevyrovnal sa s tým, chodí na cintorín, bude s tým žiť až do konca. Jeden človek v dome stále chýba. D. mal mamu veľmi rád, chystal jej desiatu, kupoval cigarety, pomáhal, poupratoval, všetko vedel doma porobiť. Po tejto tragickej udalosti sa jej správanie zmenilo. Zmenila sa, nie je veselá, zmenila sa jej povaha, ostala inakšia. Je smutná. Nevyrovnala sa so stratou syna, ani sa s ňou nikdy vyrovná. Bratia mali spoločné aktivity, chodili spolu do roboty, na ryby, na kúpalisko, všade spolu chodili. Aj oni sa zmenili, nie je u nich taká veselosť. Nevie to lepšie popísať, ani oni sa s tým doteraz vyrovnali, stále ho spomínajú.

13.Svedkyňa U. L. - priateľka žalobcu v 4. rade na pojednávaní uviedla, že žalobcovia ako členovia rodiny vychádzali všetci veľmi dobre a bratia medzi sebou vychádzali veľmi dobre. Všetci túto tragédiu veľmi prežívali. Musia však fungovať ďalej. Najviac sa o tom rozprávala so žalobkyňou v 2. rade, bratia o tom medzi sebou moc nerozprávali. Predtým všetci spolu niekam chodili, myslí tým von, na prechádzky, kúpať sa. Stále boli spolu. Po nehode zo začiatku nikam nechodili. Každú nedeľu chodia na cintorín. Vzťah D. s jeho otcom bol dobrý, chodil za ním, navštevoval ho vo výkone trestu. So stratou syna sa vyrovnáť nedá. Vzťah D. s jeho mamou bol dobrý, najlepší, jeho mala mama najradšej. Ťažko to prežívala. Dávali jej injekcie. Brala lieky na spanie. Nemohla v noci spávať. Nie je rovnaká ako pred nehodou. Určite sa so stratou syna vyrovnala. Bratia si navzájom rozumeli, nehádali sa. Stále spolu chodili. So žalobcom v 4. rade žije v spoločnej domácnosti od roku 2009. Pred nehodou bývala u nich stále, dá sa povedať že každý deň, aj tam spávala. Po nehode malý k nim na návštevy nechodil. Pred nehodou k nim chodievala aj bez žalobcu v 4. rade, dobre si rozumie so žalobkyňou v 2. rade.

14.Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkov, oboznámením sa s obsahom spisu a to žalobou, uznesením o vznesení obvinenia proti odporkyni v 1. rade, rodnými listami, úmrtným listom D. H., vyjadreniami žalovanej v 1. rade, poisťkou, znaleckým posudkom Ing. M. R. č. 26/2013, návrhom na pokračovanie konania, návrhom na schválenie dohody o vine a treste, rozsudkom OS Trnava sp.zn. 30T/48/2014, zmenou návrhu, vyjadreniami žalovaného v 2. rade, článkom z časopisu Poisťovníctvo, z časopisu Porada právnikov - náhrada nemajetkovej ujmy, fotografiami, oznámením o poistnom plnení, vyšetrovacím spisom OR PZ Trnava ČVS: ORP - 1679/1-OVK-TT-2012Kh, rozsudkom, odvolaním žalovaného 2, vyjadreniami žalovanej v 1. rade, rozhodnutím NS SR 3Cdo/301/2012, vyjadrením žalovaného 2, uznesením KS Nitra sp.zn. 5Co/513/2016, rozhodnutím NS SR sp.zn. 6MCdo/1/2016 a zistil tento skutkový a právny stav :

Žalobcovia v 1. a 2. rade sú manželia. Z ich vzťahu pochádzali 4 deti: E. H., nar. XX.X.XXXX - žalobca v 3. rade, D. H., nar. XX.X.XXXX, N. H., nar. XX.X.XXXX - žalobca v 4. rade a G. H., nar. XX.X.XXXX - žalobca v 5. rade.

D. H. bol druhorodeným synom žalobcov v 1. a 2. rade a súrodencom žalobcov v 3. - 5. rade.

Dňa 17.11.2012 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej došlo k usmrteniu D. H. a k zraneniu žalobcu v 5. rade.

Nebohý D. H. a žalobca v 1. rade nežili pre nehodu v spoločnej domácnosti asi tri roky, nakoľko žalobca v 1. rade bol vo výkone trestu odňatia slobody.

Ani žalobca v 4. rade nežil s nebohým v spoločnej domácnosti, od roku 2009 žil v spoločnej domácnosti so svojou priateľkou, majú spolu maloleté dieťa, ktoré sa narodilo v roku 2010.

OR PZ v Trnave uznesením ČVS: ORP-1679/1-OVK-TT-2012Kh zo dňa 31.12.2012 vzneslo obvinenie proti žalovanej v 1. rade za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona.

Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 30T/48/2014 zo dňa 17.6.2014, právoplatným dňa 17.6.2014 bola žalovaná v 1. rade uznaná vinnou, že v čase o 10.05 hod. dňa 17.11.2012 v F. po ulici D., označenej ako vedľajšia cesta, viedla osobné motorové vozidlo zn. Citroen C4 EČ: U. XXXW., pričom na križovatke ulíc D. a R. nedala prednosť osobnému motorovému vozidlu Škoda Octavia Combi EČ: F. XXXY. idúcemu po ulici R., označenej ako hlavná cesta, ktoré viedol G. H. rýchlosťou 67 - 75 km/h, následkom čoho čelnou časťou vozidla narazila do pravej bočnej časti vozidla Škoda Octavia Combi, ktoré bolo následkom zrážky odrazené na chodník vedľa protismernej časti vozovky, kde zachytilo D. H., ktorý utrpel závažné viacnásobné poranenia najmä tržno-zmliaždenú ranu s odreninou v temeno-záhlavovej oblasti vľavo so zasahovaním celej hrúbky mäkkých lebečných pokrývok, krvný výron mäkkých lebečných pokrývok, opuch mozgu, zlomeniny rebier v hornej časti hrudníka obojstranne, chrbtice, trhlínu sleziny, trhlínu steny oblúkovej časti hrudnej srdcovnice s masívnym zakrvácaním do pohrudnicových dutín a do mäkkých tkanív medziplúcneho priestoru, ktorým na mieste podľahol a poškodeného G. H., ktorý utrpel zlomeninu ľavého predkolenia a pomliaždenie kolena vľavo s dobou liečenia 12 týždňov, vodič vozidla Škoda Octavia Combi poškodený G. H. utrpel pomliaždenie krčnej chrbtice s dobou liečenia 7 dní a spolujazdkyňa poškodená L. H. utrpela pomliaždenie pleca vpravo a pomliaždenie bedrovej chrbtice s dobou liečenia 7 dní, teda inému z nedbanlivosti spôsobila smrť a taký čin spáchala závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona, inému z nedbanlivosti spôsobila ťažkú ujmu na zdraví a takýto čin spáchala závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona, čím spáchala prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Za čo bola odsúdená na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 4 roky. Uložený jej bol aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 46 mesiacov. Poškodení boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na občiansko-súdne konanie.

Žalovaná v 1. rade mala ku dňu dopravnej nehody, teda ku dňu 17.11.2012, uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v poisťovni Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group Zmluvou č. 6562927067. Predmetom poistenia bolo osobné motorové vozidlo Citroen C4 EČ: U. XXX W.. Svedčí o tom poisťka č. 6562927067, vystavená dňa 5.3.2012 ako potvrdenie o uzatvorení poisťno-zmluvného vzťahu s účinnosťou od 6.4.2011.

Žalovaná v 1. rade svoj čin oľutovala, uvádzala to tak na pojednávaní pred súdom, ako aj pred vyšetrovateľom. Poskytla žalobcom sumu 1.000 eur, odovzdala ich prostredníctvom svojho syna, aby z tejto čiastky aspoň čiastočne mohli pokryť výdavky na pohreb.

V súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 17.11.2012 bolo žalobcovi v 5. rade poskytnuté poistné plnenie titulom náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 3.132 eur a titulom bolestného vo výške 3.066 eur a 818,30 eura.

15.Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

16.Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b)

alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
d) ušlého zisku.

17. Súdny dvor (druhá komora) Európskej únie dňa 24. októbra 2013 rozsudkom vo veci C-22/12 rozhodol tak, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. 04. 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. 12. 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. 05. 2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. 05. 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Súd vychádzajúc z rozsudku Súdneho dvora, konštatuje, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným zmluvným poistením motorového vozidla. Náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým obetí dopravnej nehody slovenská právna úprava priznáva podľa ustanovení § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Za stavu, že právo umožňuje navrhovateľom požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, je dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia.

18. V prvom rade sa súd musel vysporiadať s otázkou, či nároky žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené voči žalovaným sú v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. kryté z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, čo žalovaný v 2. rade namietal. Súd sa s názorom žalovaného v 2. rade nestotožnil a mal za to, že uzatvorená zmluva o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v sebe zahŕňa aj poistenie nemajetkovej ujmy a žalobcovia ako poškodení si môžu uplatniť svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy priamo proti poisťovni. Súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp.zn. 6MCDo/1/2016 zo dňa 31.7.2017, v ktorom je uvádzané, že v čase nasledujúcom po rozhodnutiach NS sp. zn. 4 Cdo/168/2009 a 3 Cdo/301/2012 spornú právnu otázku riešil (a tiež vyriešil) ústavný súd. Ten nielenže už vo viacerých ním dosiaľ posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní, namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustalujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní v rámci odôvodnenia uznesenia z 11. októbra 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel, že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi. Pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v ZoPZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poisťného krytia. Rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zodpovednostného zákona je pritom aj ústavne konformným, pretože zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t. j. poistením pri pracovných úrazoch, a povinným

zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Ak totiž dôjde pri dopravnej nehode k úmrtiu zamestnanca, ustanovenie §94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, (v znení neskorších zmien a doplnení) zakladá pozostalým, ktorými sú manžel alebo manželka a nezaopatrené dieťa, nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu, najviac však vo výške 46 485,40 € (u manžela alebo manželky). Toto odškodnenie, i keď je limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy, poskytovaná z úrazového poistenia. Niet žiadneho rozumného dôvodu, pre ktorý by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho ako zamestnanca pri dopravnej nehode mala byť predmetom poistného krytia (aj keď podľa iného zákona), zatiaľ čo v prípadoch, ak by nešlo o zamestnanca, by to tak byť nemalo. Pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa termíny „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“. Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (tu por. napr. rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).

19.Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

20.Predmetom konania zostal nárok žalobcov, ktorí sa domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to každý z nich vo výške 16.500 eur, nakoľko vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol, proti zamietajúcej časti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie podané nebolo, zamietajúca časť rozsudku tak zostala právoplatná a predmetom konania zostala len nemajetková ujma uplatnená žalobcami vo výške 16.500 eur pre každého z nich z dôvodu, že žalovaná v 1. rade ako vodička motorového vozidla spôsobila dopravnú nehodu, ktorá mala tragické následky pre nebohého D. H., syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcov v 3. až 5 rade. Úmrtím syna a brata došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu súkromia v zmysle ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, do emocionálnej sféry všetkých pozostalých, pričom spôsobená ujma je nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá a žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť namieste.

21.Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a je v rozpore s povinnosťami pôvodcu zásahu, stanovenými právnym poriadkom. Právo na ochranu osobnosti /tzv. osobnostné právo/ prináleží každej fyzickej osobe. Výpočet jednotlivých zákonom chránených zložiek osobnosti je v § 11 OZ uvedený len príkladmo. Z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene, či nezavinene, vedome alebo nevedome. Konanie žalovanej v 1. rade súd považoval za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov spôsobilý privodiť im ujmu osobnosti človeka. Žalobcovia tak ako každý človek majú s poukazom na § 11 OZ právo na ochranu svojej osobnosti, svojho súkromia, pričom právo na ochranu súkromia zahŕňa široký rozsah života človeka - právo na ochranu intímneho života, citového života, priateľských vzťahov, rodinných vzťahov a podobne,

do ktorého im odporkyňa zasiahla svojim konaním. V konaní bolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, že žalovaná v 1. rade bola uznaná vinnou, že dňa 17.11.2012 z nedbanlivosti spôsobila smrť a taký čin spáchala závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej jej podľa zákona, čím spáchala prečin usmrtenia, súd s poukazom na ustanovenie § 193 CSP v občianskom súdnom konaní je vždy viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, je viazaný odsudzujúcim rozsudkom vynesným v trestnom konaní, je viazaný výrokom trestného rozsudku, to znamená, že súd mal jednoznačne a bez pochybností za preukázané, že žalovaná v 1. rade sa dopustila protiprávneho konania - spáchala prečin usmrtenia a z výroku o vine vyplýva, že nedala prednosť osobnému motorovému vozidlu idúcemu po hlavnej ceste, následkom čoho došlo k zrážke, odrazené vozidlo zachytilo D. H., ktorý utrpel zranenia nezlučiteľné so životom a na mieste im podľahol. V občianskom súdnom konaní je súd viazaný nielen rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnou kvalifikáciou skutku a tým aj formou zavinenia predpokladanou Trestným zákonom /R 35/1993/.

22.S poukazom na dokazovanie vykonané v tomto konaní súd dospel k záveru, že žalovaná svojim konaním zasiahla výrazným spôsobom do práva na ochranu osobnosti navrhovateľov, pričom súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä členmi rodiny. Súdna prax považuje za zásah do súkromia aj spôsobenie smrti niektorej z blízkych osôb tak ako je to dané v predmetnej prejednávanej veci, je nepochybné, že žalovaná v 1. rade rozvrátila rodinný život žalobcov, do rodiny bola vnesená trauma, bolesť, smútok, strata dieťaťa pre rodičov a brata pre súrodencov je nenapraviteľná, nezabudnuteľná, bude ich sprevádzať po celý zvyšok ich života, budú musieť navždy žiť s pocitom a vedomím straty blízkej osoby, vzťahy medzi nebohým D. H. a žalobcami ako rodičmi a súrodencami boli silné a intenzívne, všetci bývali až do dopravnej nehody v spoločnej domácnosti, okrem žalobcu v 1. rade, ktorý bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody a nezdialal spoločnú domácnosť s nebohým asi tri roky pred nehodou a žalobcu v 4. rade, ktorý žil so svojou partnerkou a ich maloletým dieťaťom v samostatnej domácnosti od roku 2009. Napriek tomu boli neustále v kontakte aj s nimi, žalobcu v 1.rade všetci pravidelne počas povolených návštev navštevovali vo výkone trestu, práve v deň dopravnej nehody išli za ním na návštevu nebohý D. H. spolu so žalobcom v 5. rade, so žalobcom v 4. rade sa stretávali, boli taktiež neustále a pravidelne v kontakte, smrť D. H. silne a intenzívne prežívajú všetci žalobcovia doposiaľ, dokonca z domácnosti, kde bývali pred nehodou sa rozhodli radšej presťahovať, zmenili miesto bývania, pretože domácnosť, v ktorej pôvodne bývali, im neustále pripomínala chýbajúceho člena domácnosti. Žalobcovia tvorili s nebohým fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovanými väzbami, v dôsledku nečakanej smrti prežívajú pocity nervozity a smútku. Stratili možnosť viesť s ním súkromný život a sú od jeho smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Protiprávnym konaním žalovanej v 1. rade prišlo k tak nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb, tvoriacich základ a rámec súkromného života navrhovateľov a tým k zásahu do ich osobnostných práv. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov fakticky neodstrániteľná. Zásah do osobnostných práv žalobcov dosahoval takú intenzitu, ktorá požíva právnu ochranu podľa citovaných zákonných ustanovení OZ. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je samostatný právny prostriedok ochrany fyzickej osoby výnimočného charakteru v tom zmysle, že jeho použitie prichádza do úvahy len v tých kvalifikovaných prípadoch, keď morálna satisfakcia by sa nezdala postačujúca, to je jediná podmienka priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Závažnosť ujmy treba posudzovať aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, ktoré vznikli. Titulom náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia požadovali zaplatenie sumy 16.500 eur, výšku nemajetkovej ujmy určuje súd na základe voľnej úvahy, pri rozhodovaní berie do úvahy závažnosť ujmy, ku ktorej došlo a okolnosti, za ktorých k ujme došlo. Súd súhlasí s tým, že došlo k vážnemu a výraznému zásahu do osobnostných práv navrhovateľov, výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi v 1. rade a žalobcovi v 4. rade náhradu nemajetkovej ujmy každému z nich vo výške 11.500 eur, žalobkyni v 2. rade sumu 16.500 eur, žalobcom v 3. a 5. rade každému z nich sumu 12.500 eur a vo zvyšnej časti náhrady nemajetkovej ujmy súd žalobu zamietol, tu zobral na zreteľ to, že žalobcovia v 1. a 4. rade netvorili s nebohým asi tri roky spoločnú domácnosť, nežili v spoločnej domácnosti, žalobca v 1. rade bol vo výkone trestu odňatia slobody, žalobca v 4. rade tiež s nebohým nežil v spoločnej domácnosti, mal založenú vlastnú rodinu, mal partnerku a dieťa, preto súd nepriznal žalobcom tú istú výšku nemajetkovej ujmy ako ostatným

žalobcom a tak ako uviedol Krajský súd v Nitre vo svojom zrušujúcom rozhodnutí, diferencoval vzťah medzi žalobcami a nebohým, ktorí s ním nežili pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a týmto žalobcom priznal náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 11.500 eur. Žalobcom v 3. a 5. rade, ktorí s nebohým žili pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti priznal vyššiu sumu každému z nich 12.500 eur, ďalej súd diferencoval vzťah medzi rodičom a nebohým a vzťah medzi súrodencami a nebohým a žalobkyni v 2. rade priznal ako matke sumu 16.500 eur a to z toho dôvodu, že žila s nebohým v spoločnej domácnosti, ako matka pociťuje stratu dieťaťa najintenzívnejšie, je to pre ňu nenahraditeľná strata, pričom súrodenci majú šancu so stratou brata sa vyrovať lepšie, pretože majú celý život pred sebou, nájdu si partnerky, budú mať deti, založia si vlastnú rodinu a vzťah medzi súrodencami je predsa len iný ako vzťah medzi matkou a dieťaťom. Sami žalobcovia v pôvodne podanej žalobe sami sumu 16.500 eur určili a sami vyjadrili v peniazoch výšku nemajetkovej ujmy, ktorú požadujú za spôsobenú ujmu, zvýšenie nemajetkovej ujmy odôvodnili tým, že sa dozvedeli, že suma, ktorú žiadali pôvodne je malá a že môžu dostať viac, s takýmto argumentom a odôvodnením zvýšenia žalovanej ujmy sa súd nemohol stotožniť. Ustanovenie § 13 ods. 3 OZ určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch súdom neustanovuje zákon žiadne medze. Sumu 11.500 eur, 12.500 eur a 16.500 eur súd považoval za primeranú, pričom prihliadol na závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy, ktorú v danom prípade považoval za veľmi závažnú, intenzívnu a v podstate stále pretrvávajúcu, pretože strata dieťaťa pre rodiča a strata brata pre súrodencov je neodstrániteľná a nenapraviteľná ujma. Súd z výpovedí žalobcov aj svedkov dospel k názoru, že vzťahy medzi bratmi navzájom boli veľmi intenzívne a to s poukazom na vekový rozdiel medzi nimi, trávili spolu svoj voľný čas, počas školských rokov chodili spolu do školy, víkendy trávili spolu, so žalobcom v 3. rade chodili spolu aj do práce, žalobcovi v 5. rade našiel u nich v práci brigádu, navzájom si pomáhali, rozumeli si, vychádzali spolu veľmi dobre, žili v spoločnej domácnosti okrem brata N. a dočasne žalobcu v 1. rade. Súd vzal do úvahy aj tú skutočnosť, že nebohý D. H. pomáhal rodine aj v domácnosti a to aj finančne, v čase nehody mal 26 rokov, žalobcovia sa doteraz so smrťou D. H. nevyrovnali, chýba im, vyplýva to z ich výpovedí ako aj výpovedí svedkyň, je otázne, či sa vôbec dá s takouto udalosťou v živote človeka vôbec vyrovať. K argumentom žalovaného v 2. rade, že žalobca v 5. rade mal vyplatené poistné plnenie súd uvádza, že toto považuje vzhľadom k predmetu konania za bezpredmetné, pretože tento mal vyplatené bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti so zraneniami, ktoré on sám utrpel pri dopravnej nehode a v predmetnej veci si uplatňuje nemajetkovú ujmu v súvislosti so stratou brata. K ďalším argumentom žalovaného v 2. rade, že náhradu za smrť príbuznej osoby možno priznať len pozostalému manželovi a nezaopatreným deťom sa súd nestotožnil, pretože s poukazom na ustanovenie § 11 OZ každá fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti. Čo sa týka analógie s ustanovením § 5 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, kde je stanovená maximálna výška plnenia ako 50 - násobok minimálnej mzdy, toto nie je možné aplikovať pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy podľa ustanovenia § 13 OZ. K okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo súd poukazuje na trestný rozsudok, z ktorého vyplýva, že žalovaná v 1. rade bola právoplatným trestným rozsudkom uznaná z prečinu usmrtienia D. H., keď ako vodič spôsobila z nebanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej zahynul D. H., tým bola preukázaná jej zodpovednosť za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov, jej zodpovednosť je objektívnou zodpovednosťou, bez ohľadu na zavinenie, z uvedených dôvodov súd zamietol aj návrh na doplnenie dokazovania výsluchom znalca Ing. M. R.. Súd zobral do úvahy aj správanie sa samotnej žalovanej v 1. rade, ktorá bola po dopravnej nehode v zlom psychickom stave, lieči sa, nevie sa zmieriť s tým, že niekoho usmrtila, poskytla žalobcom sumu 1.000 eur na náklady na pohreb, uvedené skutočnosti tiež súd zobral do úvahy pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy, ktorú žalobcom nepriznal v nimi požadovanej výške, teda okrem žalobkyne v 2. rade. Súd hodnotil aj správanie sa samotnej dotknutej osoby, ktoré je pri neoprávnenom zásahu právne významné a vyhodnotil ho tak, že nebohý D. H. nijakým spôsobom nevyvolal a nezapríčinil dopravnú nehodu, bol jej obeťou. Suma 11.500 eur, 12.500 eur a 16.500 eur zodpovedá aj rozsudkom súdov v obdobných veciach napr. rozsudok NS SR sp.zn. 4 Cdo139/2011. Primárnym významom nemajetkovej ujmy je satisfakčná funkcia, teda vyvážiť, resp. zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu, pretože nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práva sa vo všeobecnom zmysle slova ani nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné ani presne kvantifikovať a vyčíslieť.

23. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenie súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko žalobcovia sa domáhali od žalovaných zaplata sumy 35.000 eur pre žalobcov 1,2,5 a vo výške 25.000 eur pre žalobcov 2,3, priznaná bola suma 11.500 eur pre žalobcov 1,4, suma

12.500 eur pre žalobcov 3,5 a suma 16.500 eur pre žalobkyňu 2 a tak každá zo strán mala vo veci úspech len čiastočný. Ustanovenia § 255 ods.1, 2 CSP preberajú zásadu úplného, alebo čiastočného úspechu v spore ako kritérium priznania náhrady trov konania. Pôvodné ustanovenie § 142 ods. 3 OSP, ktoré hovorilo o tom, že aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak rozhodnutie záviselo od úvahy súdu, nebolo do CSP prebraté a súd nemal možnosť vo veci takto postupovať, pričom ani nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Nitre prostredníctvom Okresného súdu Nitra (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení).